
Vergaderjaar 2008–2009

31 924 E

Jaarverslag en slotwet Spaarfonds AOW 2008

Nr. 2

**RAPPORT BIJ HET JAARVERSLAG 2008 VAN HET SPAARFONDS
AOW (E)**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 20 mei 2009

Hierbij bieden wij u het op 6 mei 2009 door ons vastgestelde «Rapport bij het Jaarverslag 2008 van het Spaarfonds AOW (E)» aan.

Algemene Rekenkamer

drs. Saskia J. Stuiveling,
president

dr. Ellen M.A. van Schoten RA,
secretaris

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Over het Spaarfonds AOW	5
1.2	Over dit onderzoek	5
2	Oordelen over het jaarverslag	7
2.1	Financiële informatie	7
2.2	Saldibalans en toelichting	7
2.3	Informatie over de bedrijfsvoering	8
3	Reactie minister en nawoord Algemene Rekenkamer	9
Bijlage 1	Overzicht fouten en onzekerheden niet van toepassing	10
Bijlage 2	Gebruikte afkortingen	11

1 INLEIDING

In dit rapport presenteren wij de oordelen en de belangrijkste bevindingen van ons rechtmatigheidsonderzoek bij het Spaarfonds AOW. Hieronder geven we eerst een beschrijving van het Spaarfonds AOW. Ook gaan we in op onze onderzoeksaanpak en wijze van rapporteren. In hoofdstuk 2 presenteren wij vervolgens onze oordelen over het Jaarverslag 2008 van het Spaarfonds AOW. In hoofdstuk 3 staat de reactie van de minister op dit onderzoek.

1.1 Over het Spaarfonds AOW

Wij rapporteren per jaarverslag over de resultaten van ons onderzoek. In totaal zijn er 27 jaarverslagen. Dit rapport gaat over het jaarverslag van het Spaarfonds AOW (E).

Het Spaarfonds AOW heeft als doel te waarborgen dat de Algemene Ouderdomswet (AOW) vanaf 2020 betaalbaar blijft. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) boekt elk jaar de begrote bedragen ten gunste van de rekening-courant van het Spaarfonds AOW bij het Ministerie van Financiën. Daarnaast boekt het Ministerie van Financiën jaarlijks de rente over het saldo van het fonds op deze rekening. Deze boekingen zijn administratieve transacties die niet gepaard gaan met een werkelijke geldstroom.

Het Spaarfonds AOW doet tot 2020 geen uitgaven. Vanaf 2020 kunnen uitgaven ten laste van het Spaarfonds AOW worden gerealiseerd door:

- te bezuinigen;
- de belastingen of premies te verhogen;
- geld te lenen op de kapitaalmarkt, dat wil zeggen door de staatsschuld op dat moment te vergroten.

De bijboekingen in het Spaarfonds AOW in 2008 bedroegen in totaal € 4 490 262 000. Het saldo van het Spaarfonds AOW bedroeg eind 2008 € 35 630 039 000.

1.2 Over dit onderzoek

De Algemene Rekenkamer doet jaarlijks rechtmatigheidsonderzoek bij het Rijk. Dit doen wij door na te gaan of de jaarverslagen van de ministers voldoen aan de eisen die de Comptabiliteitswet 2001 (CW 2001) stelt: is de financiële informatie, de informatie over bedrijfsvoering en de informatie over beleid tot stand gekomen volgens de daarvoor geldende regels en goed weergegeven?

Daarnaast onderzoeken we ook de bedrijfsvoering zelf. Hiervoor gaan we onder andere na of het financieel beheer en materieelbeheer voldoen aan de eisen die de CW 2001 stelt. De bedrijfsvoering van het Spaarfonds AOW is onderdeel van de bedrijfsvoering van het Ministerie van SZW, waarover wij rapporteren in ons Rapport bij het Jaarverslag 2008 van het Ministerie van SZW.

In ons rapport bij het jaarverslag melden we zowel de fouten en onzekerheden in de financiële informatie die de *kwantitatieve* tolerantiegrenzen overschrijden als de fouten en onzekerheden in de financiële informatie die de *kwantitatieve* tolerantiegrenzen overschrijden. Onder «fouten» verstaan we financiële informatie die niet *rechtmatig* tot stand gekomen is (het begrotingsgeld is niet volgens de regels uitgegeven) of die niet

deugdelijk is weergegeven (er is geen goede verantwoording afgelegd in het jaarverslag). We spreken van «onzekerheden» wanneer we, bijvoorbeeld door onvolkomenheden in het financieel beheer, niet kunnen vaststellen of er al dan niet sprake is van fouten. Op www.rekenkamer.nl kunt u meer lezen over hoe onze rapporten bij de jaarverslagen tot stand komen.

2 OORDELEN OVER HET JAARVERSLAG

De Algemene Rekenkamer heeft het Jaarverslag 2008 van het Spaarfonds AOW beoordeeld. Wij hebben onderzocht of de minister het begrotingsgeld volgens de regels heeft uitgegeven en ontvangen en of hij daarover in het jaarverslag goed verantwoording heeft afgelegd.

Verder hebben we onderzocht of de informatie in het jaarverslag over de *bedrijfsvoering* en over het gevoerde *beleid* deugdelijk tot stand is gekomen en voldoet aan de daaraan te stellen kwaliteitsnormen.

In dit hoofdstuk lichten wij ons oordeel over het jaarverslag toe. Dit oordeel bestaat uit deeloordelen over:

- de financiële informatie (§ 2.1);
- de saldibalans (§ 2.2);
- de informatie over de bedrijfsvoering (§ 2.3);

2.1 Financiële informatie

De financiële informatie in het jaarverslag bestaat uit de verplichtingen, uitgaven en ontvangsten in de verantwoordingsstaat en de toelichting daarbij.

De financiële informatie dient op grond van de CW 2001:

- rechtmatig tot stand te zijn gekomen;
- deugdelijk te zijn weergegeven;
- te voldoen aan de verslaggevingsvoorschriften.

Oordeel

De financiële informatie in het Jaarverslag 2008 van het Spaarfonds AOW voldoet aan de eisen die de CW 2001 stelt. Dit betekent dat wij geen belangrijke fouten en onzekerheden in de rechtmatigheid en de deugdelijke weergave hebben geconstateerd die de tolerantiegrenzen overschrijden.

Omdat we geen fouten en onzekerheden hebben aangetroffen in de financiële informatie in dit jaarverslag, hebben we het gebruikelijke overzicht van fouten en onzekerheden, in bijlage 1, niet opgesteld voor dit rapport.

2.2 Saldibalans en toelichting

De saldibalans is een overzicht van de posten die aan het eind van het jaar nog openstaan en die naar het volgende jaar moeten worden meegenomen. Bij de saldibalans hoort een toelichting waarin nadere informatie wordt verstrekt over de afzonderlijke posten op deze balans.

De informatie in de saldibalans dient op grond van de CW 2001:

- rechtmatig tot stand te zijn gekomen;
- deugdelijk te zijn weergegeven;
- te voldoen aan de verslaggevingsvoorschriften.

Oordeel

De informatie in de saldibalans in het Jaarverslag 2008 van het Spaarfonds AOW voldoet aan de eisen die de CW 2001 stelt. Dit betekent dat wij geen belangrijke fouten en onzekerheden in de rechtmatigheid en de deugdelijke weergave hebben geconstateerd die de tolerantiegrenzen overschrijden.

Omdat we geen fouten en onzekerheden hebben aangetroffen in de saldibalans, hebben we de gebruikelijke met het overzicht van fouten en onzekerheden, in bijlage 1, niet opgesteld voor dit rapport.

2.3 Informatie over de bedrijfsvoering

In de bedrijfsvoeringsparagraaf van het jaarverslag verantwoordt de minister zich over de rechtmatigheid van de begrotingsuitvoering (of het begrotingsgeld volgens de regels is uitgegeven).

De informatie over de bedrijfsvoering dient op grond van de CW 2001:

- op deugdelijke wijze tot stand te zijn gekomen;
- te voldoen aan de verslaggevingsvoorschriften.

Deze twee aspecten betrekken wij in ons oordeel over de informatie over de bedrijfsvoering. We zeggen daarmee niets over de kwaliteit van de informatie zelf.

Om tot een oordeel te komen over de totstandkoming van de informatie hebben wij de volgende aspecten ervan onderzocht:

- Beschikt de minister over een procedure voor de totstandkoming van de bedrijfsvoeringparagraaf waarin de bevoegdheden en verantwoordelijkheden van alle actoren zijn vastgelegd?
- Heeft de minister vooraf criteria geformuleerd voor wat moet worden aangemerkt als opmerkelijke zaken en tekortkomingen in de bedrijfsvoering?
- Is het verloop van het totstandkomingsproces controleerbaar en is het afwegingsproces daarbij transparant vastgelegd?

Oordeel

De informatie over de bedrijfsvoering in het Jaarverslag 2008 van het Spaarfonds AOW is op deugdelijke wijze tot stand gekomen en voldoet aan de verslaggevingsvoorschriften.

De uitkomsten van ons onderzoek naar de bedrijfsvoering zelf van het fonds zijn opgenomen in ons Rapport bij het Jaarverslag 2008 van het Ministerie van SZW, hoofdstuk 3.

3. REACTIE MINISTER EN NAWOORD ALGEMENE REKENKAMER

De minister van SZW heeft op 21 april 2009 gereageerd op onze rapporten bij de jaarverslagen 2008 van het Ministerie van SZW (XV) en van het Spaarfonds AOW (E). De minister gaat niet in op specifieke bevindingen over het Spaarfonds AOW. Zijn reactie gaf ons daarom geen aanleiding tot een nawoord.

De volledige tekst van de brief van de minister staat op onze website www.rekenkamer.nl.

BIJLAGE 1**OVERZICHT FOUTEN EN ONZEKERHEDEN NIET VAN TOEPASSING**

Omdat we geen fouten en onzekerheden hebben aangetroffen in de financiële informatie in het jaarverslag en in de saldibalans, hebben we het gebruikelijke overzicht van fouten en onzekerheden niet opgesteld voor dit rapport.

BIJLAGE 2

GEBRUIKTE AFKORTINGEN

Op www.rekenkamer.nl staat een verklarende woordenlijst met begrippen die veel voorkomen in onze rapporten bij de jaarverslagen.

AOW	Algemene Ouderdomswet
CW 2001	Comptabiliteitswet 2001
SZW	(Ministerie van) Sociale Zaken en Werkgelegenheid